

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 65/22
Luxembourg, 26. april 2022

Sodba v zadevi C-401/19
Poljska/Parlament in Svet

Obveznost ponudnikov storitev deljenja vsebin na spletu, da nadzirajo vsebine, ki jih uporabniki želijo naložiti na platforme teh ponudnikov, pred razširjanjem teh vsebin v javnost, spremljajo jamstva, potrebna za zagotovitev, da je ta obveznost v skladu s svobodo izražanja in obveščanja

Sodišče je zavrnilo tožbo, ki jo je vložila Poljska v zvezi s členom 17 Direktive o avtorski in sorodnih pravicah na enotnem digitalnem trgu

Člen 17 Direktive 2019/790 o avtorski in sorodnih pravicah na enotnem digitalnem trgu¹ (v nadaljevanju: Direktiva) določa načelo, po katerem so ponudniki storitev deljenja vsebin na spletu (tako imenovani „splet 2.0“) neposredno odgovorni, kadar uporabniki njihovih storitev predmete varstva (dela itd.) naložijo nezakonito. Zadevni ponudniki so lahko vseeno te odgovornosti oproščeni. Za to morajo v skladu z določbami tega člena 17² med drugim dejavno nadzorovati vsebine, ki jih naložijo uporabniki, da bi preprečili dajanje na splet predmetov varstva, za katere imetniki pravic ne želijo, da so dostopni pri teh istih storitvah.

Poljska je pri Sodišču vložila tožbo za razglasitev ničnosti člena 17 Direktive. Po mnenju tožeče stranke ta člen krši svobodo izražanja in obveščanja, zagotovljeno z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah³ (v nadaljevanju: Listina).

V sodbi s tega dne, **je Sodišče tožbo, ki jo je vložila Poljska, zavrnilo.**

Sodišče najprej ugotavlja, da morajo ponudniki storitev deljenja vsebin na spletu, da bi bili upravičeni do oprostitve odgovornosti iz člena 17 Direktive, dejansko opraviti predhodni nadzor vsebin, ki jih uporabniki želijo naložiti na njihove platforme, če so od imetnikov pravic prejeli upoštevne in potrebne informacije v zvezi s tem. Poleg tega so ti ponudniki – odvisno od števila naloženih datotek in vrste zadevnega varovanega predmeta – zavezani uporabiti orodja za samodejno prepoznavanje in filtriranje. Po mnenju Sodišča pa se s takim predhodnim nadzorom in filtriranjem lahko omeji pomembno sredstvo razširjanja vsebin na spletu. V teh okoliščinah **se z ureditvijo posebne odgovornosti, ki je bila z Direktivo uvedena za ponudnike storitev deljenja vsebin na spletu, omejuje uresničevanje pravice uporabnikov teh storitev deljenja do svobode izražanja in obveščanja.**

Glede, dalje, utemeljitve te omejitve in zlasti njene sorazmernosti glede na legitimni cilj člena 17 Direktive, ki je varstvo pravic intelektualne lastnine, Sodišče poudarja, prvič, da **je zakonodajalec Unije**, da bi preprečil nevarnost, ki jo zlasti uporaba orodij za samodejno prepoznavanje in filtriranje pomeni za pravico uporabnikov storitev deljenja vsebin na spletu do svobode izražanja in obveščanja, **določil jasno in natančno omejitev za ukrepe, ki se lahko sprejmejo ali zahtevajo** pri izvajanju obveznosti iz te določbe, **s tem da je izrecno izključil ukrepe, s katerimi se filtrira ali onemogoči nalaganje zakonitih vsebin na strežnik.** V tem okviru Sodišče opozarja, da sistem filtriranja, za katerega bi obstajala nevarnost, da ne bi zadostno razlikoval med zakonitimi in nezakonitimi vsebinami, zaradi česar bi se z njegovo uporabo lahko onemogočila priobčitev

¹ Direktiva (EU) 2019/790 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o avtorski in sorodnih pravicah na enotnem digitalnem trgu in spremembi direktiv 96/9/ES in 2001/29/ES (UL 2019, L 130, str. 92).

² Glej člen 17(4)(b) in (c), *in fine*, Direktive 2019/790.

³ Člen 11.

zakonitih vsebin, ne bi bil v skladu s pravico do svobode izražanja in obveščanja ter se z njim ne bi spoštovalo pravično ravnovesje med to pravico in pravico do intelektualne lastnine. Drugič, člen 17 Direktive določa, da lahko uporabniki na podlagi nacionalnega prava naložijo vsebine, ki jih ustvarijo na primer za namene parodije ali pastiša, in da jih morajo ponudniki navedenih storitev obvestiti o tem, da lahko uporabljajo dela ali druge predmete varstva v okviru izjem ali omejitev avtorske in sorodnih pravic, določenih v pravu Unije. Tretjič, v skladu s tem členom 17 se odgovornost ponudnikov teh istih storitev za zagotovitev nerazpoložljivosti nekaterih vsebin uveljavlja le, če jim zadevni imetniki posredujejo upoštevne in potrebne informacije v zvezi s temi vsebinami. Četrto, navedeni člen 17 natančno določa, da njegova uporaba ne sme pripeljati do splošne obveznosti nadzora, kar pomeni, da se ponudnikom storitev deljenja vsebin na spletu ne sme naložiti, da preprečijo nalaganje ali dajanje na voljo javnosti vsebin, v zvezi s katerimi bi morali ti ponudniki za ugotovitev njihove nezakovitosti opraviti neodvisno presojo vsebine glede na informacije, ki so jih posredovali imetniki pravic, ter glede na morebitne izjeme in omejitve avtorske pravice. Petič, s tem istim členom je uvedenih več procesnih jamstev, s katerimi se varuje pravica uporabnikov teh storitev do svobode izražanja in obveščanja, če bi ponudniki navedenih storitev vseeno po pomoti ali neutemeljeno onemogočili dostop do zakonitih vsebin.

Sodišče na podlagi tega sklepe, da **je zakonodajalec Unije za obveznost ponudnikov storitev deljenja vsebin na spletu, da nad vsebinami, ki jih želijo uporabniki naložiti na njihove platforme, pred razširjanjem teh vsebin v javnost opravijo nadzor, ki izhaja iz ureditve posebne odgovornosti, uvedene z Direktivo, določil primerna jamstva za zagotovitev spoštovanja pravice uporabnikov teh storitev do svobode izražanja in obveščanja** ter pravično ravnovesje med to pravico in pravico intelektualne lastnine. Države članice morajo pri prenosu člena 17 Direktive v svojo nacionalno zakonodajo vseeno paziti, da se oprejo na razlago te določbe, ki omogoča zagotoviti pravično ravnovesje med različnimi temeljnimi pravicami, varovanimi z Listino.

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je ta utemeljena, se akt razveljavi ali razglasi za ničen. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki nastane z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo in povzetek](#) sodbe sta objavljena na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 43032793

Posnetki razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“. ☎ (+32) 2 2964106.